

JEAN CROCQ (1868-1925)

1922

Het voorbarig overlijden van Professor Jean Crocq, in januari 1925, op amper 57-jarige leeftijd, nadat hij pas iets meer dan twee jaar de cursus in de psychiatrie aan onze universiteit had kunnen doceren, werd door iedereen zeer diep betreurd. Zijn uitgebreide kennis, zowel in de neurologie als in de psychiatrie, zijn onvermoeibare werklust, zijn niet te stuiten activiteit, zijn uiterst verfijnde ontwikkeling hadden hem tot een vooraanstaande figuur verheven. Zijn ganse loopbaan is

een lange lijst van wetenschappelijke onderscheidingen en publikaties, die ons het bewijs leveren van zijn grote belangstelling en eruditie in zijn specialiteit.

In 1868 geboren, werd Jean Crocq in 1891-92 extern en naderhand intern in de hospitalen van Brussel. In 1891 werd hij reeds tot laureaat in de vereniging voor Anatomo-Pathologie te Brussel uitgeroepen. Tot doctor in de geneeskunde gepromoveerd in 1892, nam hij de verzorging der armen op zich en werd hetzelfde jaar laureaat van de „Société médicale des Hôpitaux de Paris”, wat zich in 1894 herhaalde. In 1914 werd hij opnieuw aan de Brusselse universiteit verbonden, als adjunct in de dienst voor inwendige ziekten (Prof. Romme-laere). Het volgend jaar behaalde hij de titel van „Speciale doctor van de

Vrije Universiteit”, waaraan hij in 1896 in hoedanigheid van geaggregeerde gehecht werd. Terzelvertijd richtte hij in het hospitaal van St. Jans Molenbeek een afdeling voor neuro-psychiatrie op, waarvan hij dienstoverste werd. Steeds bekommerd met de vooruitgang in de studie en kennis van de zenuw-ziekten, vond hij het onontbeerlijk een verband te leggen tussen zijn collega's, ter uitwisseling der gedachten, opvattingen en bevindingen; dit bracht hij tot stand, eerst door het stichten en besturen van het „Journal de Neurologie”, in 1895, en het volgend jaar door de oprichting van de „Société Belge de Neurologie”. In die tijd werd hij laureaat van de „Academie voor Geneeskunde van België”.

Sedert 1899 was hij hoofdgeneesheer van het krankzinnigengesticht te Ukkel.

In de volgende jaren groeide de lijst van zijn wetenschappelijke onderscheidingen en functies regelmatig aan. Hij was o.a. : stichter van het Belgisch Congres voor Neurologie en Psychiatrie in 1906, algemeen secretaris van het XIIIe Congres voor de Franse Psychiaters en Neurologen in 1903, Voorzitter van het Belgisch Congres voor Neurologie en Psychiatrie (Brussel) in 1906, Voorzitter van het XXe Congres voor Franse psychiaters en neurologen (Brussel-Luik) in 1910, Voorzitter van het VIe Belgisch Congres voor Neurologie en Psychiatrie (Brugge) in 1911, Voorzitter van het IIIe Internationaal Congres voor Neurologie en Psychiatrie (Gent) in 1913.

Hij was Voorzitter van de „Société de Médecine mentale de Belgique” en van de „Société de Neurologie”; lid van de „Société de Psychiatrie de Paris” en van de „Société de Neurologie de Paris”.

In 1922 werd hij aan onze universiteit verbonden en belast met het doceren van de cursus in de Psychiatrie.

De typische verschijning van Prof. Crocq, met zijn klein knijpbrilletje, zijn zwarte assyrische baard, zijn donkere kledij is zijn eerste Gentse studenten nog steeds helder in de geest gebleven. Hij kon zijn onderwijs werkelijk boeiend maken en de belangstelling bij zijn studenten opwekken, zodat zij geen les van hem wilden missen. Geregeld werden in het Guislain-gesticht klinische demonstraties op meesterlijke wijze door hem gegeven. Met hem bezochten de studenten ook nog andere inrichtingen, zoals het gesticht „Caritas” te Melle en het gesticht te Ukkel. Hun docent was steeds bijna plechtig : een rustige figuur die, zelfs in komische situaties met zijn geesteszieken, nooit een glimlach ver-toonde.

Groot waren dan ook de ontsteltenis en de rouw bij zijn collega's, zijn studenten en zijn patiënten, toen hij in januari 1925 bezweek aan een infectieziekte van het centraal zenuwstelsel, die hij bij het verzorgen van één zijner patiënten opgelopen had.

De weerspiegeling van zijn schitterende loopbaan vinden wij terug in een lange reeks publikaties.

J. DE BUSSCHER.

PUBLIKATIES VAN JEAN CROCQ

Nature et traitement de l'angine de poitrine. Bekroond door de „Société médicale de Paris”, 300 blz., 1892.

Des injections sous-cutanées de phosphate de soude dans les maladies du système nerveux. Mededeling gelezen vóór de „Académie de Médecine de Paris”, 1892.

Recherches expérimentales sur les artérites infectieuses. Arch. gén. de Méd. — Bekroond door de „Soc. méd. des Hôp. de Paris”, 1894.

L'unité de la diathèse et l'hérédité morbide. Revue de Méd., 150 blz., 1894.

La folie diathésique. Gaz. Hebd. de Méd. de Paris, 35 blz., 1894.

Transformation héréditaire des maladies diathésiques. Gaz. hebdomadaire de Méd. de Paris, 30 blz., 1894.

Étude pathogénique et clinique des névroses traumatiques. Bekroond door de „Académie de Médecine”, 300 blz., 1895.

Recherches expérimentales sur les paralysies diphtériques. Thèse voorgesteld aan de „Faculté de médecine de Bruxelles”, 75 blz., 1895.

Leçon d'ouverture du cours de Neurologie. Id., 1896.
Die Heredität in der Psychopathologie. Congres van Psychologie van München, 1896.
Discours d'ouverture du Congrès de Neurologie. Notulen van het Congres, Brussel, 1897.
L'Occultisme scientifique. Revue encyclopédique Larousse, 1897, en Journal de Neurologie, 1898.
Les Suggestibilités. Revue de Psychologie, Paris, 1898.
Les lésions anatomo-pathologiques de la rage sont-elles spécifiques? Journ. de Neur., 30 blz.
Neuronophagie et phagocytose. Journ. de Neur., 1900.
Physiologie et pathologie du tonus musculaire, des réflexes et de contracture. Rapport betreffende het XIe Congrès „des Aliénistes français”, 250 blz., 1901.
Le réflexe de Babinski. Journ. de Neur., 1901.
Étude sur le clonisme tendineux. Journ. de Neur., 1901.
Les névroses traumatiques en matière d'assurance-vie. Congres te Amsterdam, 1901.
Le mécanisme du tonus et des réflexes. Réponse aux objections. Med. betreffende het XIIe Congrès „des Aliénistes français”, Grenoble, 1902.
Des moyens d'améliorer l'organisation médicale des asiles en Belgique. Rapport betreffende „Congrès de l'Assistance des aliénés, 60 blz., Antwerpen, 1908.
Un moyen épilepto-frénateur héroïque. Med. betreffende het „XIVe Congrès des Aliénistes français”, Paris, 1904.
Fréquence et étiologie de la démence précoce. Med. betreffende het „XIVe Congrès des Aliénistes français”, Paris, 1904.
Le phénomène plantaire combiné. Étude de la réflectivité dans l'hystérie. Med. betreffende het „XIVe Congrès des Aliénistes français”, Revue Neurologique, 1904.
Le délire idées d'auto-accusation, idées de persécution. Progrès médical, 1905 et 1906.
Notes sur l'Asile départemental de Pau. Soc. Méd. Ment., 1906.
Les formes frustes de la démence précoce. Soc. Méd. Ment., 1906.
Les phénomènes morbides d'habitude. Journ. de Neur., 1906.
Discours d'ouverture du IIe Congrès belge de Neurologie et de Psychiatrie. Journ. de Neur., 1906.
Les états neurasthéniformes. L'Informateur des Aliénistes et Neurologistes, Paris, 1906.
La situation du médecin d'asile en Belgique. Rapport betreffende het IIIe Belgische Congres van Neurologie en Psychiatrie, 1907.
L'assistance des aliénés. Rev. médico-sociale, 1907.
La médication bromurée. Rev. méd.-soc., 1907.
La responsabilité des hystériques. Rev. méd.-soc., 1907.
Les demi-aliénés. Rev. méd.-soc., 1907.
L'âge du discernement. Rev. méd.-soc., 1907.
Les semi-responsables. Rev. méd.-soc., 1907.
Le duel de deux mentalités. Rev. méd.-soc., 1907.
La kleptomanie hystérique. Rev. méd.-soc., 1907.
La criminalité hystérique. Rev. méd.-soc., 1907.
Les aliénés dangereux. Progrès méd., 1909.
Discours d'ouverture du XXe Congrès des Aliénistes français. Bruxelles, 1910.
Définition de la neurasthénie. Progrès méd., 1911.
Les pseudotumeurs cérébrales. Progrès méd., 1911.
Le suicide. Progrès méd., 1911.
Définition et nature de l'hystérie. Journ. de Neur., 1912.
L'âme, l'intelligence et le cerveau. Six conférences de l'Extension Universitaire, 1912.
Hypnotisme, suggestion, occultisme. Quatre conférences à l'Extension Universitaire, 1913.
Tonus, réflexes et contracture. Openingsrede van de IIIe Internationaal Congres van Neurologie en Psychiatrie, 1913.
Le mécanisme du tonus musculaire, des réflexes et de la contracture. L'Encéphale, 1914.
Syllabus du cours pratique de psychiatrie, gegeven in het „Maison de Santé d'Uccle”, 1914.
Le traitement de la maladie de Parkinson. Journ. de Neur., 1920.

Le traitement salvarsané des maladies du système nerveux. Journ. de Neur., 1921.
L'acrocyanose. Mededeling op het „Congrès des Aliénistes” te Luxemburg, 1921.
L'Hygiène mentale. Spreekbeurt gehouden aan de Universiteit te Gent. Journ. de Neur., n° 1, mars 1923.
Leçon inaugurale de la Clinique des maladies mentales, gegeven op 18.11.22. Progrès méd., n° 2, 1923.
Rapports de la syphilis avec les maladies nerveuses. Rapport betreffende het „Congrès intern. de propagande d'hygiène soc.”, Paris, mai, 1923. Journ. de Neur., n° 3, 1923.
Sur la nécessité et l'urgence de mesures de protection sociale à l'égard des aliénés antisociaux. Soc. de Méd. ment. Journ. de Neur., n° 2, 1924.
Représentation graphique de l'état mental des psychopathes. Med. op het „Congrès de Aliénistes et Neurologistes de Bruxelles”, aug. 1924.

